

Příloha č. 2 - Profil Mikroregionu - Sdružení obcí Osoblažska



červen 2010

OBSAH:

OBSAH:	2
PROFIL MIKROREGIONU	4
1 Základní charakteristika	4
2 Obyvatelstvo	6
3 Ekonomika a trh práce	9
3.1 Charakteristika Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska.....	9
3.2 Struktura podnikatelského prostředí	9
3.2.1 Rozvojové plochy	12
3.3 Nezaměstnanost a trh práce	13
4 Doprava a technická infrastruktura	17
4.1 Charakteristika mikroregionu.....	17
4.2 Silniční doprava.....	17
4.3 Železniční doprava	19
4.4 Veřejná doprava.....	19
4.5 Cyklistická a pěší doprava.....	19
4.6 Technická infrastruktura	20
4.6.1 Zásobování vodou.....	20
4.6.2 Odkanalizování	20
4.6.3 Zásobování plynem	20
4.6.4 Zásobování teplem.....	20
4.6.5 Zásobování elektrickou energií.....	20
5 Občanská vybavenost	22
5.1 Vzdělávací zařízení	22
5.1.1 Mateřské školy	22
5.1.2 Základní školy	22
5.1.3 Střední školy	23
5.2 Mimoškolní organizace.....	23
5.3 Sociální zařízení a služby.....	23
5.4 Zdravotnická zařízení a služby	24
6 Kultura, sport a cestovní ruch	26
6.1 Kulturní památky a zajímavosti.....	26
6.2 Přírodní zajímavosti.....	27
6.3 Sportovní atraktivity.....	27
6.4 Cykloturistika.....	28
7 Výsledky z dotazníkového šetření	31

7.1	Vyhodnocení průzkumu názorů obyvatel	31
7.2	Vyhodnocení průzkumu podnikatelského prostředí	33

PROFIL MIKROREGIONU

1 Základní charakteristika

Osoblažsko či Osoblažský výběžek je území rozkládající se v severozápadní části Moravskoslezského kraje v okrese Bruntál, kde tvoří výběžek českého území do území polského v severovýchodním cípu okresu.

Mapka 1: Poloha Osoblažska v rámci ČR



Zdroj: Oficiální stránky Mikroregionu Krnovsko a vlastní zpracování

Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska je územně menší. Jedná se o dobrovolný svazek obcí, které v současnosti tvoří 9 obcí (Bohušov, Dívčí Hrad, Hlinka, Liptaň, Osoblahu, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice a Vysoká) a 1 město (Město Albrechtice). Takto vymezená oblast se rozkládá na 206,3 km² a trvale zde bylo k 1. lednu 2010 přihlášeno k pobytu 7 435 obyvatel. Hustota zalidnění je velmi nízká – 36 obyv./km², což je přibližně šestina hustoty zalidnění celého Moravskoslezského kraje (230 obyv./km²) a zhruba čtvrtinová hodnota hustoty zalidnění České republiky (133 obyv./km²).

Mikroregion byl založen v roce 2002 za účelem společného řešení problémů přesahujících rámec jednotlivých obcí a zároveň společného rozvoje území, především v oblasti hospodářství, kultury, sportu, cestovního ruchu a příhraniční spolupráce.

I přesto Osoblažsko stále zůstává relativně zaostalým regionem se všemi vyplývajícími sociálně-ekonomickými důsledky. Nejpalčivější problémy představuje dlouhodobě vysoká nezaměstnanost, odchody mladých lidí za prací a nedostatečná dopravní infrastruktura. Pouze některé obce mikroregionu vykazují drobnou podnikatelskou činnost především obchodní, stavební, ubytovací, vyskytují se i drobná řemesla. K revitalizaci Osoblažska může významně přispět cestovní ruch, pro jehož rozvoj má Osoblažsko vysoký potenciál v podobě téměř neporušené přírody. Osoblažsko tak může návštěvníkům poskytovat zázemí a možnosti pro aktivní trávení volného času a relaxaci v atraktivním přírodním prostředí. Další příležitost pro rozvoj území by mohla představovat příhraniční spolupráce s přilehlými polskými městy a obcemi.

Shrnutí

- **Periferní poloha v rámci Moravskoslezského kraje i celé ČR.**
- **Dlouhodobě relativně zaostalý region se všemi vyplývajícími sociálně-ekonomickými důsledky.**
- **Rozvojový potenciál v podobě cestovního ruchu a příhraniční spolupráce s polskou stranou.**

2 Obyvatelstvo

Osoblažsko je dlouhodobě regionem s nízkým počtem obyvatel a s velmi nízkou hustotou obyvatelstva na km², a to díky svému perifernímu postavení již z dob Rakouska-Uherska. Dalším významným faktem, který výrazně ovlivnil početní stav obyvatelstva na Osoblažsku, byl odsun většinového obyvatelstva německého původu po skončení 2. světové války. Po tomto odsunu již oblast Osoblažska nikdy nedosáhla takového počtu obyvatel, který by odpovídal počtu obyvatel před 2. světovou válkou a tento stav platí i dnes. Na druhou stranu je třeba uvést, že lidé, kteří dnes na tomto specifickém území žijí, nemají, s výjimkou mladých lidí, přílišnou tendenci toto území opouštět. Dále je třeba uvést, že počet vystěhovalých je každoročně vyvažován a v některých letech dokonce převyšován počtem přistěhovalých obyvatel. To svědčí o tom, že i přes všechny socioekonomické problémy, je toto území pro lidi stále natolik atraktivní, aby se na Osoblažsko přistěhovali.

Tabulka 1: Historický přehled počtu obyvatel Osoblažska k 31. 12.

Rok	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2009
Osoblažsko	18 339	8 932	9 709	8 906	8 617	8 401	8 403	8 369

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Veřejná databáze ČSÚ

Srovnávací tabulka č. 2 ukazuje, že trend klesajícího nebo stagnujícího počtu obyvatel se netýká pouze Osoblažska, ale také celého Moravskoslezského kraje.

Tabulka 2: Vývoj počtu obyvatel Osoblažska ve srovnání s Moravskoslezským krajem a ČR k 31. 12.

Územní jednotka (obec, region, kraj, ČR)	2005	2006	2007	2008	2009
Bohušov	448	443	453	440	440
Dívčí Hrad	259	278	266	271	272
Hlinka	246	245	245	240	236
Liptaň	472	469	474	481	473
Město Albrechtice	3 630	3 606	3 632	3 606	3 579
Osoblaha	1 134	1 146	1 150	1 149	1 133
Rusín	133	132	134	131	127
Slezské Pavlovice	178	180	168	182	191
Slezské Rudoltice	643	643	642	628	633
Třemešná	971	962	964	954	934
Vysoká	310	313	335	338	351
Osoblažsko	8 424	8 417	8 463	8 420	8 369
Moravskoslezský kraj	1 250 769	1 249 290	1 249 897	1 250 255	1 247 373
ČR	10 251 079	10 287 189	10 381 130	10 467 542	10 506 813

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Při zkoumání věkové struktury obyvatel Osoblažska lze konstatovat, že dochází, podobně jako v celé ČR od začátku 90. let minulého století, ke stárnutí populace v důsledku snížení porodnosti a zvyšování podílu obyvatel v poproduktivním věku (65+). Ve srovnání s celorepublikovým průměrem a průměrem Moravskoslezského kraje však Osoblažsko zatím stále vykazuje mladší věkovou strukturu. Podíl populace ve věku nad 65 let činí 13,6 %, což je o 1,3 % méně než u Moravskoslezského kraje a dokonce o 1,6 % méně než u celé ČR. Obdobný stav platí také v souvislosti s indexem stáří, který vyjadřuje, kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let věku. I v tomto případě je Osoblažsko hodnotou 87,2 % pod krajským (104,3 %) a celorepublikovým (106,9 %) průměrem.

Proces stárnutí obyvatelstva Osoblažska však probíhá poměrně rychlým tempem. V roce 2000 dosahoval index stáří hodnoty 64,3 %, v roce 2005 to již bylo 74,0 %, přičemž tato hodnota každým dalším rokem postupně narůstá. Zároveň se mění také věková skladba obyvatelstva Osoblažska, kdy se podíl dětské populace (0-14 let) postupně snižuje a narůstá podíl nejstarší skupiny obyvatelstva (65+). Tento trend však není tak dramatický jako u větších sídel a územních jednotek ČR, a to i díky dlouhodobě konstantnímu podílu věkové složky 15-64 let.

Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatelstva Osoblažska podle věkové struktury k 31. 12.

Rok	Věkové skupiny obyvatel (absolutní / relativní hodnoty)							Index stáří (65+ / 0-14 v %)
	celkem	0-14		15-64		65+		
2000	8 508	1 604	18,9 %	5 872	69,0 %	1 032	12,1 %	64,3
2005	8 424	1 429	17,0 %	5 937	70,5 %	1 058	12,5 %	74,0
2006	8 417	1 369	16,3 %	5 959	70,8 %	1 089	12,9 %	79,5
2007	8 463	1 361	16,1 %	5 973	70,6 %	1 129	13,3 %	82,9
2008	8 420	1 331	15,8 %	5 956	70,7 %	1 133	13,5 %	85,1
2009	8 369	1 311	15,7 %	5 915	70,7 %	1 143	13,6 %	87,2

Zdroj: ČSÚ

S procesem stárnutí se také zvyšuje průměrný věk obyvatel. V současné době dosahuje hodnota věkového průměru Osoblažska 39,3 roků. Tato hodnota je rovněž pod krajským (40,4 roků) a celorepublikovým (40,6 roků) průměrem. Proměna věkové struktury přináší změnu tlaku na jednotlivé instituce sociální infrastruktury. Tyto změny mohou způsobit např. problémy s naplněností vzdělávacích zařízení pro děti a mládež na jedné straně a problémy s nedostatečnou kapacitou sociálních služeb pro seniory na straně druhé.

Tabulka č. 4 je časovou řadou, která zachycuje vývoj populace Osoblažska.

Tabulka 4: Bilance pohybu obyvatelstva Osoblažska

Rok	Stav k 1. 1.	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Stav k 31. 12.
2005	8 437	87	91	254	263	-4	-9	-13	8 424
2006	8 424	77	108	233	209	-31	24	-7	8 417
2007	8 417	94	87	323	284	7	39	46	8 463
2008	8 463	80	122	290	291	-42	-1	-43	8 420
2009	8 420	83	92	241	283	-9	-42	-51	8 369

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Z tabulky vyplývá, že s výjimkou roku 2007 je celkový přírůstek obyvatel Osoblažska v posledních letech záporný a jeho hodnota se v posledních dvou letech zvýšila. Na záporném celkovém přírůstku se střídavě podílí přírůstek přirozený, což znamená, že se rodí méně obyvatel, než kolik jich umírá a přírůstek stěhováním – rozdíl mezi přistěhovanými a vystěhovanými. Tento negativní jev může být v následujících letech posílen navíc tím, že bude postupně odeznívat současná zvýšená míra porodnosti silných ročníků žen ze 70. let.

Další sledované charakteristiky obyvatelstva se pojí především s pravidelným Sčítáním lidu, domů a bytů (SLDB), které provádí Český statistický úřad v desetiletých intervalech. Poslední SLDB proběhlo v roce 2001, další je plánováno na rok 2011. Při tvorbě tohoto profilu by proto musely být použity 9 let neaktuální údaje, které by neměly dostatečnou vypovídající hodnotu. Z tohoto důvodu tedy bylo od těchto údajů v profilu upuštěno.

Shrnutí

- **Dlouhodobě nízký počet obyvatel a velmi nízká hustota obyvatelstva.**
- **Počet obyvatel s občasnými výkyvy dlouhodobě neustále klesá.**
- **Zatím stále převládá podíl dětské populace (0-14 let) nad populací nejstarších obyvatel (65+), tento rozdíl se však každým rokem zmenšuje – obyvatelstvo stárne.**
- **S výjimkou roku 2007 je celkový přírůstek obyvatel Osoblažska dlouhodobě záporný, střídavě se na tom podílí přírůstek přirozený a přírůstek stěhováním.**

3 Ekonomika a trh práce

V rámci této kapitoly je analyzována hospodářská struktura obcí tvořící Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska, a to ve všech oblastech, které mají dopad na rozvoj podnikatelského prostředí a trh práce. Ekonomický rozvoj mikroregionu bude v možných případech sledován do úrovně jednotlivých obcí, a to na základě široké škály dat sestávající z:

- veřejně dostupných statistických údajů a studií;
- údajů poskytnutých jednotlivými obcemi či institucemi.

3.1 Charakteristika Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska

Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska je situován v okrese Bruntál, který sousedí s okresy Olomouc, Opava, Šumperk a Jeseník. Jeho severní hranici tvoří hranice s Polskem o délce 86 km. Oblast mikroregionu lze z hlediska historického vývoje hospodářství charakterizovat jako převážně zemědělskou se zaměřením na rostlinnou i živočišnou výrobu. Rozvoj zemědělství byl dán příznivými přírodními podmínkami, jakými jsou kvalitní půdy a srážky. Mezi další odvětví, které lze v této oblasti nalézt, patří také zpracovatelský průmysl, který se však nachází převážně ve městech Bruntál, Krnov a jejich okolí. Pro členské obce Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska je typické spíše zemědělství, řemeslnictví a obchod.

Mezi největší ekonomické problémy mikroregionu patří především vysoká nezaměstnanost, která je z velké části tvořena nezaměstnaností dlouhodobou. Dalším velice důležitým problémem je nízká mzdová a vzdělanostní úroveň obyvatelstva, která je způsobena odlivem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva do větších měst mimo okres.

Na druhou stranu lze z těchto slabých stránek v budoucnu vytěžit, neboť dostatek pracovní síly, nízká hladina průměrné mzdy a hraniční přechod s Polskem s neomezenou tonáží, může přilákat řadu investorů, kteří hledají vhodné působiště pro své podnikatelské aktivity. Další důležitou devizou, kterou mikroregion nabízí, je kvalitní životní prostředí s přitažlivými přírodními scenériemi. Z tohoto důvodu je také vypracovaná koncepce rozvoje cestovního ruchu mikroregionu Slezská Harta a Akční plán rozvoje cestovního ruchu na Osoblažsku, jež by měly napomáhat k zatraktivnění regionu a jeho ekonomickému rozvoji.

3.2 Struktura podnikatelského prostředí

Hlavní strukturu ekonomické základny každého města či obce tvoří především počty a struktura ekonomických subjektů a počty zaměstnanců podle odvětví. Z důvodu analyzování podnikatelského prostředí, bylo přistoupeno ke srovnání ryze podnikatelských subjektů (právních forem), neboť tyto se největší měrou podílejí na ekonomickém rozvoji obcí a měst.

Tabulka 5: Počty podnikatelských subjektů v jednotlivých obcích mikroregionu podle právní formy k 1. 12. 2009

Právní forma	Osoblaha	Slezské Pavlovice	Hlínka	Dívčí Hrad	Bohušov	Rusín	Slezské Rudoltice	Liptaň	Vysoká	Třemešná	Město Albrechtice	ČR
FO	114	13	24	35	50	16	51	67	55	145	547	1 832 472
s.r.o.	16	2	0	1	3	1	3	3	34	10	31	309 463
a.s.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	24 406
v.o.s.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7 517
k.s.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	752
Celkem	130	15	24	36	53	17	54	70	89	157	581	2 174 755

Zdroj: Administrativní registr ekonomických subjektů

Tabulka 6: Podnikatelské subjekty v jednotlivých obcích mikroregionu podle právní formy na 1 000 obyvatel k 1. 12. 2009

Právní forma	Osoblaha	Slezské Pavlovice	Hlínka	Dívčí Hrad	Bohušov	Rusín	Slezské Rudoltice	Liptaň	Vysoká	Třemešná	Město Albrechtice	ČR
Počet obyv.	808	119	167	186	305	96	460	325	239	684	2 567	7 431 383
FO	141,1	109,2	143,7	188,2	163,9	166,7	110,9	206,2	230,1	212,0	213,1	246,6
s.r.o.	19,8	16,8	0,0	5,4	9,8	10,4	6,5	9,2	142,3	14,6	12,1	41,6
a.s.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,8	3,3
v.o.s.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	1,0
k.s.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Celkem	160,9	126,1	143,7	193,5	173,8	177,1	117,4	215,4	372,4	228,1	226,3	292,6

Zdroj: Administrativní registr ekonomických subjektů

Ze statických dat vyplývá, že podnikatelská aktivita se v jednotlivých obcích značně liší a v celkovém měřítku nijak zásadně neovlivňuje vývoj v MSK. Vzhledem k velikosti jednotlivých obcí, je však absolutní vyjádření počtu ekonomických subjektů nepodstatné. Daleko více vypovídající ukazatel podnikavosti obyvatel jednotlivých obcí, je srovnání podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel¹. Při analýze bylo zjištěno, že podnikatelské prostředí mikroregionu je zastoupeno převážně fyzickými osobami (malí zaměstnavatelé), kterých je ve všech členských obcích registrováno pod průměrem ČR.

Při srovnání počtu registrovaných obchodních společností bylo zjištěno, že ve většině obcí je jejich počet podprůměrný až zanedbatelný a v mnoha případech jsou firmy v likvidaci. Tento případ se týká i obce Vysoká, kde je sice nadprůměrný počet registrovaných společností s ručením omezeným, nicméně více jak 2/3 z těchto firem je v současné době v likvidaci. Z výsledků je zřejmé, že spousta firem postihl pokles poptávky způsobený celosvětovou hospodářskou krizí, ale také odliv podnikatelů a vysokoškolsky vzdělané populace do větších měst.

Při pohledu na rozložení zaměstnanosti v rámci jednotlivých odvětví ekonomiky, lze v celém okrese Bruntál sledovat převažující vliv zpracovatelského průmyslu (sekundární sektor). Vývoj jednotlivých odvětví, včetně predikce pro 1. pololetí roku 2010, je založen na předpokládaném vývoji ekonomiky, jež by měla, po dlouhém období ekonomické recese, vykazovat růstových hodnot. Růst ekonomiky a zaměstnanosti je odhadován téměř ve všech odvětvích, včetně těch, které jsou nejvíce zastoupeny

¹ Pro vyjádření počtu ekonomických subjektů na 1000 obyvatel, bylo počítáno se statistikami obyvatel v produktivním věku (15 – 64 let).

v členských obcích Mikroregionu - Sdružení obcí Osoblažska. Jedná se převážně o zemědělství, maloobchod, opravy, stavebnictví a částečně o zpracovatelský průmysl.

Tabulka 7: Zaměstnanost v okrese Bruntál podle odvětví

CZ-NACE	stav k			Rozdíl 6/2009-12/2009	Rozdíl 12/2009 – 6/2010
	30.6.2009	31.12.2009	30.6.2010 predikce		
A zemědělství, lesnictví, rybářství	693	596	629	-97 ▼	33 ▲
C zpracovatelský průmysl	9 125	9 057	9 130	-68 ▼	73 ▲
<i>z toho CA potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků</i>	924	854	867	-70 ▼	13 ▲
<i>z toho CE výroba chemických látek a přípravků</i>	1 080	1 115	1 136	35 ▲	21 ▲
<i>z toho CG výroba pryžových a plast. výrobků</i>	1 446	1 490	1 543	44 ▲	53 ▲
<i>z toho CH výroba zákl. kovů, konstrukcí, hutní zpracování a slévárství</i>	3 578	3 578	3 683	9 ▲	96 ▲
F stavebnictví	948	883	917	-65 ▼	34 ▲
G velkoobchod, maloobchod	710	742	745	32 ▲	3 ▲
H Doprava a skladování	833	810	846	-23 ▼	36 ▲
O Veřejná správa a obrana, soc. zab.	1 036	1 080	1 099	44 ▲	19 ▲
P vzdělávání	1 808	1 850	1 824	42 ▲	-26 ▼
Q zdravotnictví, soc. péče	1 945	1 938	1 965	-7 ▼	27 ▲
S ostatní činnosti	392	328	382	-64 ▼	54 ▲

Zdroj: ÚP Bruntál

Na strukturální změny v ekonomice mikroregionu, lze rovněž nahlížet z obecnějšího pohledu sfér národního hospodářství. Od roku 2004 došlo k poklesu poměrného zastoupení zaměstnanců v primárním sektoru o 2,4%, a to z důvodu předchozí restrukturalizace tohoto sektoru, založené na rušení velkých zemědělských družstev, zvyšování produktivity práce a celkovém tlaku na snižování objemu zemědělské produkce. Rovněž v sekundárním sektoru došlo k mírnému poklesu % zastoupení, což bylo způsobeno krachem některých průmyslových firem a menších podniků. Naopak pozitivní a také nejdůležitější je nárůst v terciárním sektoru (3,1%), který je sice vůči průměru MSK (53,2%) stále velice nízký, ale vzhledem k velikosti a charakteru celého regionu se jedná o pozitivní výsledek.

Tabulka 7: Zaměstnanost podle sfér národního hospodářství

Sféra	stav k 31.12.2004		stav k 31.12.2009	
	Počet zaměstnanců	% zastoupení	Počet zaměstnanců	% zastoupení
Primární	1 266	6,0%	656	3,6%
Sekundární	12 875	60,9%	10 919	60,2%
Terciární	6 999	33,1%	6 560	36,2%

Zdroj: ÚP Bruntál

Navzdory odlivu podnikatelů a vysokoškolsky vzdělané populaci do větších měst, vykazují statistiky obyvatel v produktivním věku (15-64 let) v jednotlivých obcích zajímavých výsledků. Při srovnání počtu obyvatel v produktivním věku mezi léty 2000 až 2009, můžeme sledovat mírný nárůst. To je způsobeno především poptávkou některých lidí z měst po čistém životním prostředí a ochotou se kvůli tomu vystěhovat i do perifernějších částí Moravskoslezského kraje. Dále je to také vztah některých rezidentů k Osoblažsku, často spojený s dlouholetou tradicí rodinných farem a podniků, ve kterých tito lidé pracují.

Tabulka 9: Vývoj počtu obyvatel Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska v produktivním věku

Rok	Počet obyvatel v produktivním věku (15 – 64 let)
2000	5 872
2001	5 851
2002	5 860
2003	5 885
2004	5 940
2005	5 937
2006	5 959
2007	5 973
2008	5 956
2009	5 915
rozdíl 2008-2000	84

Zdroj: ČSÚ

3.2.1 Rozvojové plochy

Hlavním cílem Mikroregionu - Sdružení obcí Osoblažska není lákání velkých investorů, kteří ve většině případů hledají předem připravené průmyslové zóny nabízející rozsáhlou infrastrukturu, ale spíše vytvoření dobrého a konzistentního prostředí pro malé a střední podnikatele. Důkazem je i fakt, že v okrese Bruntál se v současné době nachází pouze jedna průmyslová zóna, a to průmyslová zóna Krnov - Červený Dvůr, v níž se nacházejí převážně firmy zaměřené na strojírenství a ostatní lehký průmysl. Vzhledem k neexistenci takovýchto ploch v katastrech členských obcí mikroregionu, je třeba zvážit využití stávajících ploch a objektů, které by mohly být dále využívány k podnikatelské činnosti či v cestovním ruchu. Jako příklad lze uvést nevyužívané plochy typu brownfields, jež se v členských obcích mikroregionu často vyskytují a nemají prozatím smysluplného využití.

Tabulka 10: Počet brownfields v jednotlivých obcích mikroregionu

Název obce	Počet brownfields	Názvy brownfields
Osoblaha	4	Areál bývalé živočišné výroby; Areál bývalého ředitelství statků; Bývalý vojenský areál, Starý kravín
Slezské Pavlovice	2	Bývalé JZD; Zámeček
Hlinka	0	
Dívčí Hrad	2	Porodna prasnic; Velkokapacitní seník
Bohušov	0	
Rusín	0	
Slezské Rudoltice	4	Budova bývalé ZŠ; Bývalý areál statků – kravín; Bývalý areál statků – prasečák; Zámek
Liptaň	0	
Vysoká	0	
Třemešná	0	
Město Albrechtice	3	Areál chovu prasat; Areál zemědělské výroby; Bývalá bramborárna
Celkem	15	

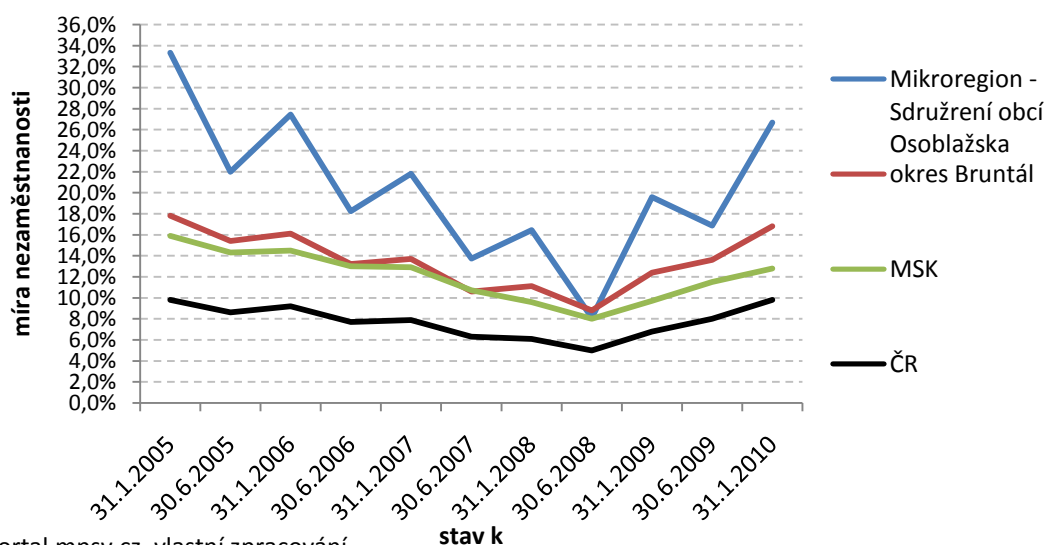
Zdroj: Regionální informační servis, 2005

3.3 Nezaměstnanost a trh práce

Nezaměstnanost a vývoj na trhu práce patří tradičně k nejsledovanějším ekonomickým ukazatelům, a to nejen na úrovni republikové či krajské, ale také na úrovni mikroregionů. Mezi nejdůležitější indikátory trhu práce řadíme míru nezaměstnanosti, počet uchazečů na 1 volné pracovní místo a délku nezaměstnanosti. Vývoj těchto indikátorů je zpravidla ovlivněn ekonomickou situací prostředí, v němž se nachází a je charakterizován různou dynamikou v prostoru a čase. U Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažsko je to právě dominance zemědělství a periferní poloha celé oblasti, jež se projevují ve výsledcích statistických dat.

Graf 1: Vývoj míry nezaměstnanosti

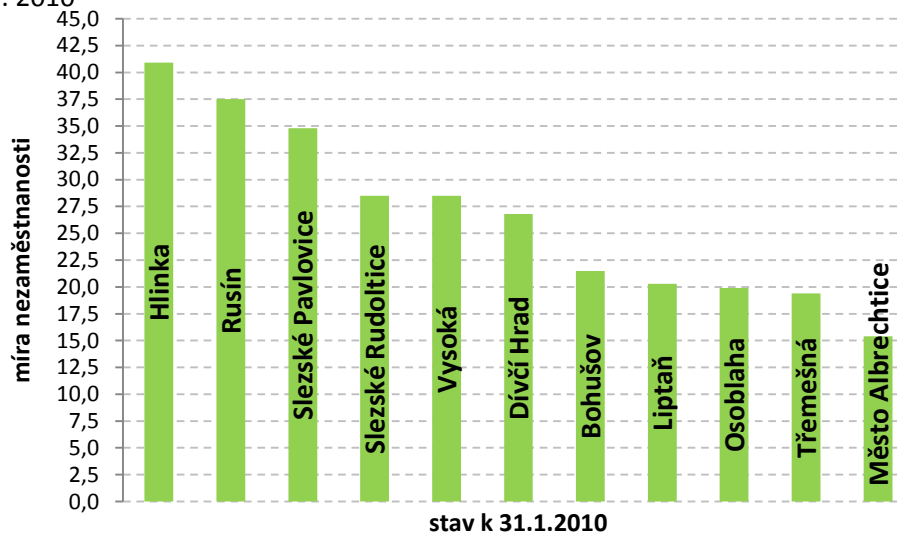
- srovnání Mikroregionu - Sdružení obcí Osoblažska, okresu Bruntál, Moravskoslezského kraje a ČR



Zdroj: portal.mpsv.cz, vlastní zpracování

Graf 2: Míra nezaměstnanosti v obcích Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska

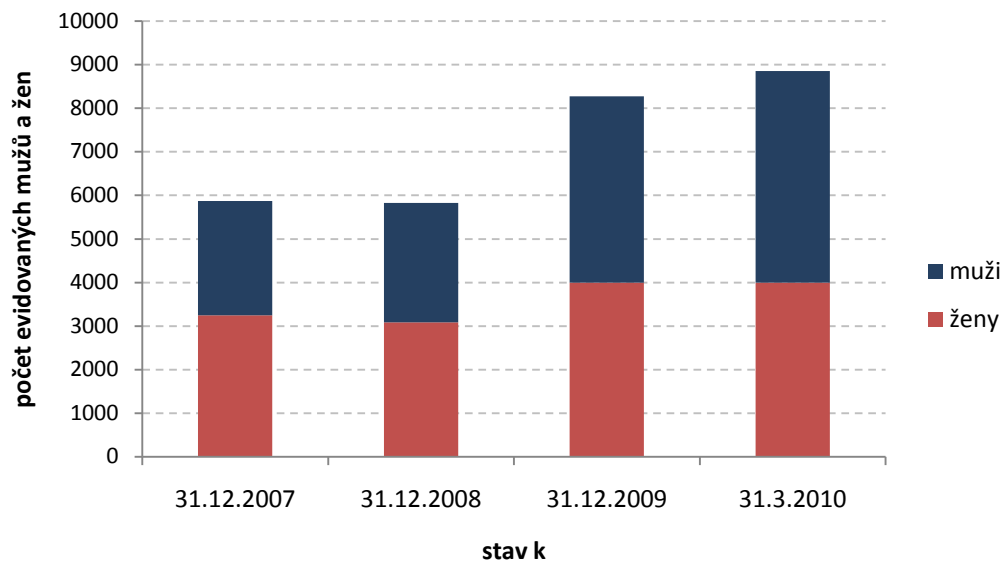
- stav k 31. 1. 2010



Zdroj: portal.mpsv.cz, vlastní zpracování

Graf 3: Vývoj počtu evidovaných žen a mužů

- okres Bruntál



Zdroj: portal.mpsv.cz, vlastní zpracování

K 31. 1. 2010 byla v okrese Bruntál evidovaná míra nezaměstnanosti 16,8 %, což je o 4 % vyšší než míra nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji a o celých 7 % vyšší než je celorepublikový průměr. Okres Bruntál již tradičně patří k okresům, které jsou vysoce postiženy nezaměstnaností a v rámci celorepublikových srovnání okresů se řadí na přední příčky. Celkový trend kopíruje trend MSK i ČR.

Na křivce znázorňující vývoj nezaměstnanosti v Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska jsou patrné výkyvy v míře nezaměstnanosti na konci ledna a na konci června. Je to dáno tím, že Osoblažsko je zemědělskou oblastí a v letních měsících dochází k nárůstu nabídky sezónních prací, tudíž se křivka

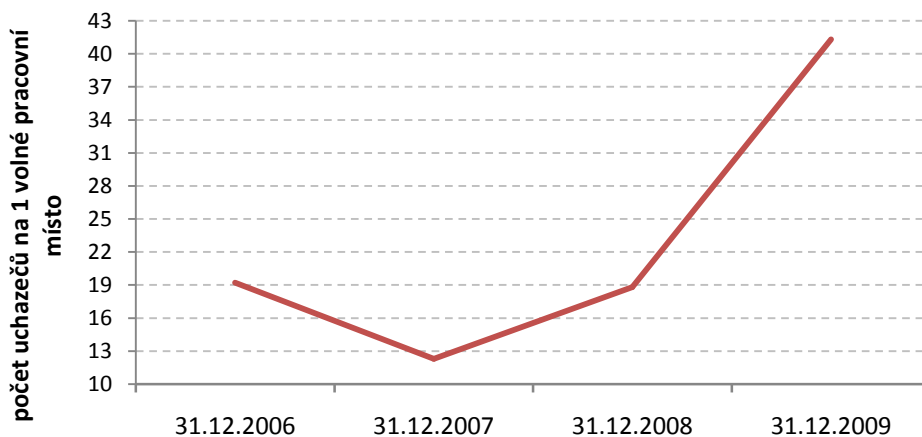
nezaměstnanosti posune směrem dolů. S nástupem zimy tyto práce obvykle končí a nezaměstnanost se opět zvýší.

Z obcí Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska byla k 31. 1. 2010 evidována nejvyšší míra nezaměstnanosti v obci Hlinka (40,9 %) a naopak nejnižší míra nezaměstnanosti ve Městě Albrechticích (15,4 %), což je však stále téměř o 3 % více než je krajský průměr.

Co se týče složení uchazečů o zaměstnání dle pohlaví, počet evidovaných žen převažoval počet evidovaných mužů v letech 2007 (o 5 %) a 2008 (o 3 %). V nastávajících letech se situace obrátila a v roce 2009 bylo evidováno o 2 % více mužů než žen a v roce 2010 o 5 % více mužů než žen. Dá se však říci, že počet evidovaných mužů a žen ucházejících se o zaměstnání je téměř vyrovnaný a bez znatelných výkyvů.

Graf 4: Počet uchazečů o 1 volné pracovní místo

- okres Bruntál



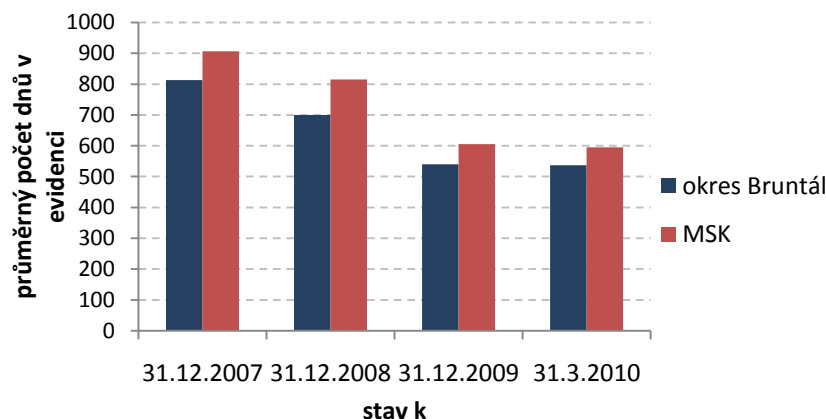
Zdroj: portal.mpsv.cz, vlastní zpracování

stav k

Na jedno volné pracovní místo připadalo k 31. 12. 2009 celkem 41,3 uchazečů o zaměstnání, což je o 22,5 (o více než polovinu!!!) více než k 31. 12. 2008, o 29 (70 %!!!) více než k 31. 12. 2007 a o 22,1 více než k 31. 12. 2006. Poklesy počtu nabízených volných pracovních míst, resp. nárůstu počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání, souvisí s rostoucí mírou nezaměstnanosti a dopady ekonomické krize.

Graf 5: Průměrný počet dnů v evidenci

- srovnání okresu Bruntál s Moravskoslezským krajem

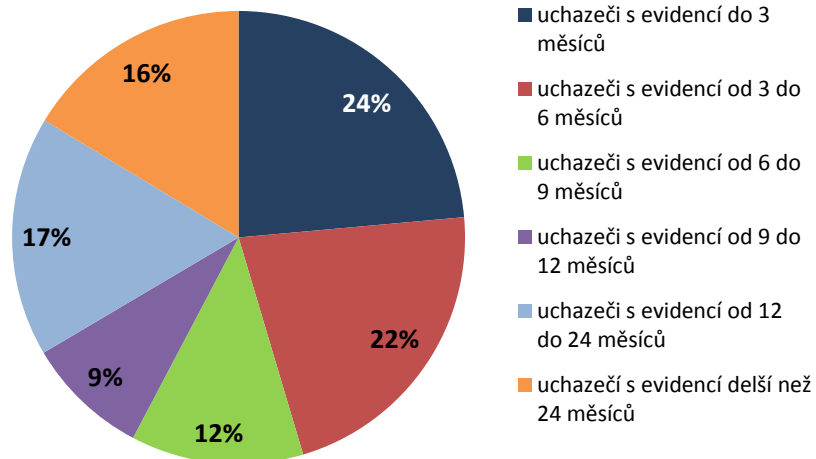


Zdroj: portal.mpsv.cz, vlastní zpracování

V celém sledovaném období je v okrese Bruntál průměrný počet dnů v evidenci ÚP nižší než v celém Moravskoslezském kraji, trend má klesající charakter. V okrese Bruntál se na konci sledovaného období (stav k 31. 3. 2010) oproti začátku sledovaného období (stav k 31. 12. 2007) snížil průměrný počet dní v evidenci o 276 dní. Obdobná situace je v celém Moravskoslezském kraji, kde tento rozdíl představuje pokles o 312 dní. Tento jev souvisí se zvyšující se mírou nezaměstnanosti, resp. s nárůstem počtu nově evidovaných uchazečů o zaměstnání a zvýšením krátkodobé nezaměstnanosti.

Graf 6: Délka nezaměstnanosti

- okres Bruntál
- stav k 31. 3. 2010



Zdroj: portal.mpsv.cz, vlastní zpracování

Na konci 1. čtvrtletí roku 2010 tvořili ¼ nezaměstnaných v okrese Bruntál uchazeči o zaměstnání (UoZ) evidovaní na ÚP po dobu kratší 3 měsíců. Další téměř čtvrtinu tvoří uchazeči s evidencí od 3 do 6 měsíců, 17 % UoZ s evidencí od 12 do 24 měsíců, 16 % UoZ s evidencí delší než 24 měsíců, 12 % UoZ s evidencí od 6 do 9 měsíců a zbylých 9 % představují UoZ, kteří jsou v evidenci ÚP od 9 do 12 měsíců.

Shrnutí

- **Odvětvová struktura mikroregionu je založena především na zemědělství, řemeslnictví a maloobchodu.**
- **Podprůměrná míra podnikatelské aktivity obyvatelstva.**
- **Výskyt ploch typu brownfields**
- **Nárůst nezaměstnanosti způsobený celosvětovou hospodářskou krizí a periferní polohou mikroregionu.**
- **Vysoká dlouhodobá nezaměstnanost a nízká mzdová úroveň obyvatelstva.**
- **Nízká vzdělanostní úroveň obyvatelstva způsobená odlivem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva z regionu.**
- **Růst počtu obyvatel v produktivním věku 15-64 let (navzdory vysoké nezaměstnanosti a odchodu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel mimo region).**

4 Doprava a technická infrastruktura

Následující kapitola je věnovaná dopravě a technické infrastruktuře, ve které je popsána silniční a železniční síť, cyklistické trasy a pěší stezky, automobilová, veřejná, cyklistická a pěší doprava, zásobování města vodou, elektrickou energií a plynem, čištění odpadních vod a napojení na veřejnou telekomunikační síť.

Největší část textu je věnována dopravě na území Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska. V oblasti silniční dopravy je porovnávána intenzita provozu při posledních dvou sčítáních dopravy (2000, 2005) – další dopravní ukazatele lze na území Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska vztáhnout jen obtížně, nebo jsou potřebné podkladové informace veřejně nedostupné.

Cílem profilu Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska v oblasti dopravy je podat vyvážené informace o všech základních složkách dopravní infrastruktury a všech základních dopravních odvětvích a jejich problémech.

Dílčí část kapitoly je věnována také technické infrastruktuře. V této kapitole se jedná spíše o popis současného stavu a významnějších problémů, které jsou s rozvojem a obnovou infrastruktury spjaty. Pro potřeby zpracování této části kapitoly bylo čerpáno z platného Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Moravskoslezského kraje a informací předaných zástupci obcí mikroregionu

4.1 Charakteristika mikroregionu

Mikroregionem Osoblažsko prochází důležitý silniční tah Polsko – Slovensko, u něhož dochází k trvalému nárůstu zatížení dopravou. Územím prochází rovněž úzkokolejná železniční trať 298 Třemešná ve Slezsku – Osoblaha. Na hlavní železniční tahy je pak mikroregion napojen přes železniční trať 292 Třemešná ve Slezsku – Krnov. Mikroregion - Sdružení obcí Osoblažska je začleněn do integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje. Rovněž se zde nachází cyklistické stezky a turistické trasy místního významu.

4.2 Silniční doprava

Hlavními silničními tahy ve městě a okolí, které jsou rozhodující pro jeho dopravní dostupnost, jsou následující komunikace:

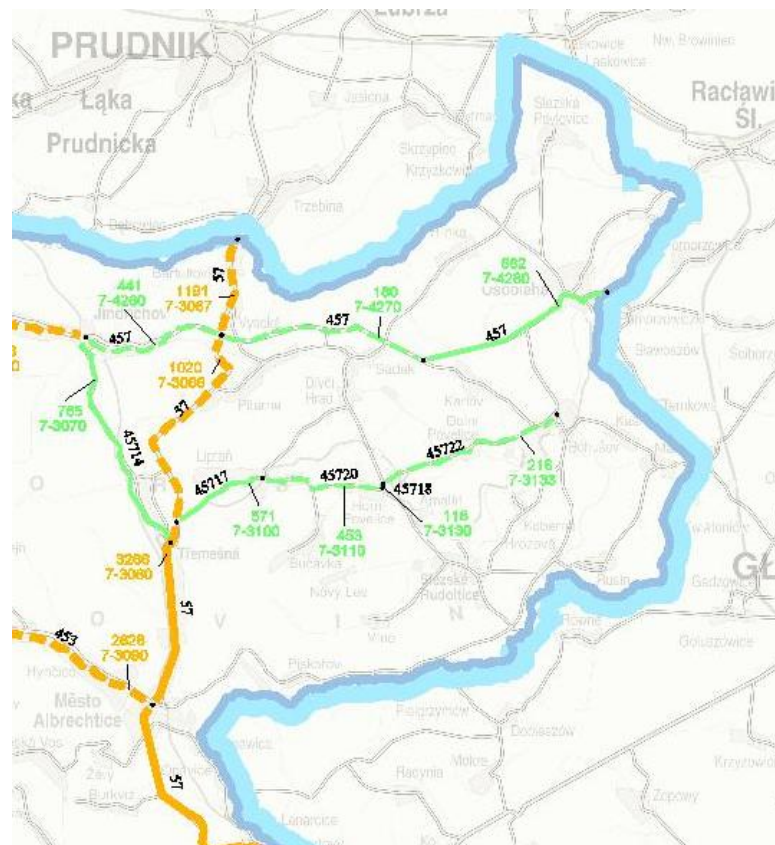
Silnice I. třídy:

- I/57 Bartultovice st.hranice ČR/PL - Město Albrechtice - Krnov - Opava - Valašské Meziříčí - Slovensko

Silnice II. třídy:

- II/453 Jeseník - Dolní Údolí - Spálené - Město Albrechtice
- II/457 Javorník - Vidnava - Mikulovice - Zlaté Hory - Jindřichov - Osoblaha

Mapka 1: Výsledky celostátního sčítání dopravy 2005 v území mikroregionu



Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR (vlastní úprava)

V tabulce č. 11 je uvedena intenzita silniční dopravy na vybraných komunikacích na území mikroregionu zjištěná při celostátních sčítáních dopravy v letech 2000 a 2005. Na základě výsledků obou sčítání jsou v tabulce uvedeny komunikace, na kterých byl ve sledovaném období nárůst intenzity dopravy největší a komunikace, na kterých došlo naopak k největšímu poklesu intenzity dopravy. Rychle se zvyšující intenzitu dopravy ve větší míře lze pozorovat také na dalších komunikacích navazujících na hlavní silniční tahy procházející mikroregionem (směr Polsko), která je způsobena zejména rychle narůstající tranzitní dopravou. Pouze na dvou úsecích v území mikroregionu došlo k poklesu zatížení dopravou. Statistiky za všechny sčítací úseky na území mikroregionu jsou dostupné na webu Ředitelství silnic a dálnic ČR.

Tabulka 11: Porovnání intenzity silniční dopravy na vybraných komunikacích Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska – stav v roce 2000 a 2005

CZ0811 - okres Bruntál - Mikroregion - Sdružení obcí Osoblažska						
Číslo silnice	Sčítací úsek	S	S	Nárůst / pokles zatížení	Začátek úseku	Konec úseku
		2000	2005			
57	7-3067'	130	1191	↑ 816,2%	statní hranice ČR - PR	x se 457
57	7-3066'	180	1020	↑ 466,7%	x se 457	zaús. 45717 od Liptaně
57	7-3060'	2257	3266	↑ 44,7%	zaús. 45717 od Liptaně	zaús. 453 od Heřmanovic
457	7-4270'	128	180	↑ 40,6%	x se 57	vyús. 45728 do Bohušova
45722	7-3133'	164	216	↑ 31,7%	vyús. ze 45718	zaús. do 45814 v Bohušově
45718	7-3130'	98	118	↑ 20,4%	vyús. 45722	zaús. do 45720
45720	7-3110'	377	453	↑ 20,2%	vyús. ze 45717	zaús. 45718 od Dívčího Hradu
453	7-3090'	2215	2628	↑ 18,6%	vyús. 452 do Karlovic	zaús. do 57 v M. Albrechtice
457	7-4280'	592	682	↑ 15,2%	vyús. 45728 do Bohušova	vyús. 45729 do Rylovky

57	7-3050'	4198	4696	↑ 11,9%	zaús. 453 od Heřmanovic	zaús. 4521 od obce Hošťálkovy
45714	7-3070'	784	765	↓ 2,4%	vyús. ze 457	zaús. do 57
45717	7-3100'	887	571	↓ 35,6%	vyús. 45720	zaús. do 458 u Třemešné

Pozn.: S - celoroční průměrná intenzita všech vozidel [počet vozidel / 24 hod.]

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic České republiky

Mikroregionem prochází tři hlavní dopravní trasy. První je komunikace I. třídy č. 57, která prochází územím ve směru sever – jih. Tato komunikace nejvíce ovlivňuje dopravní situaci ve Městě Albrechtice, obci Třemešná a Vysoká. Jelikož se jedná o hlavní dopravní tepnu mikroregionu, nepřímo rovněž ovlivňuje i ostatní komunikace v území.

Druhým nejvytíženější komunikací je silnice II/453, na kterou dále navazují silnice nižších tříd – III/45717, III/45720, III/45718, III/45722. Zejména na příjezdech a výjezdech z Města Albrechtice je dopravní zatížení vyšší.

Třetí je komunikace II/457, která prochází mikroregionem ve směru východ – západ a je vedena ve směru Osoblaha, Vysoká a dále Jindřichov. Zde směřuje zbývající část vozidel využívajících vnitřní komunikace v mikroregionu.

Pro dopravu v mikroregionu je rovněž významná vazba na Polsko a možnost využití silničního tahu Glubczyce – Krnov popř. příhraničních komunikací (např. Slezské Rudoltice – Rowne), které musí projít rekonstrukcí, aby se obnovila přirozená propustnost hranic.

Automobilová doprava v mikroregionu nezpůsobuje významné problémy v provozu i při odstavení vozidel. V rámci statické dopravy je největší nedostatek parkovacích míst v oblasti s vyšší hustotou obytné zástavby (Město Albrechtice).

4.3 Železniční doprava

Mikroregion je napojen na hlavní železniční síť ČR ve směru od Krnova do Třemešné ve Slezsku. Tato železniční trať č. 292 není elektrifikovaná a je jednokolejná. Strategicky nejvýznamnější vazba železniční přepravy pro mikroregion je úzkokolejná trať. 298 Třemešná ve Slezsku – Osoblaha známá jako „Osoblažka“. Trať je jednokolejná. Důležitost této trati je především v oblasti cestovního ruchu a turismu.



4.4 Veřejná doprava

Veřejná dopravní obslužnost mikroregionu je zajištěna Osoblažskou dopravní společností s.r.o., která je zapojena do integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje.

Hromadná autobusová doprava je tvořena 5 linkami. Význam veřejné dopravy na území mikroregionu v budoucnosti s dalším rozvojem a nutností dojíždění do školy, práce atd. dále poroste. Pro zvýšení kvality je možné optimalizovat návaznost jednotlivých spojů. Rovněž modernizace zastávek a jejich vybavení přispěje k větší spokojenosti obyvatel s přepravou a bezpečností. Železniční doprava zatím není součástí integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje.

4.5 Cyklistická a pěší doprava

Vzhledem k poloze a charakteru mikroregionu a je cyklistická doprava rozvinutá. Přesto má mikroregion ještě významný potenciál v rozvoji cykloturistiky vzhledem k osídlení a malé členitosti terénu turistické atraktivitě prostředí (více v rámci podkapitoly 6.4 Cykloturistika).

4.6 Technická infrastruktura

4.6.1 Zásobování vodou

Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažsko využívá systém skupinového vodovodu, do něž je zabezpečena dodávka z vlastních zdrojů. Správu a provoz tohoto skupinového vodovodu zajišťuje VODA - svazek obcí.

Jednotlivými zdroji vody pro zásobování vodou mikroregionu jsou:

- ⇒ ÚV Třemešná – 22 l/s⁻¹;
- ⇒ Zdroj Rudoltice – 1,2 l/s⁻¹ a 3 l/s⁻¹
- ⇒ ÚV Rusín – 2 l/s⁻¹ – kvalita vody je ovlivněna infiltrací manganu,
- ⇒ ÚV Vysoká – 22 l/s⁻¹
- ⇒ vrty Město Albrechtice – 2,7 l/s⁻¹ a 10 l/s⁻¹

Celkový systém skupinového vodovodu je posílen vodojemy (např. VDJ Hrbisko, VDJ Rusín, VDJ Osoblaha, VDJ Dívčí Hrad, VDJ Sádek, VDJ Stráž, VDJ Liptář, VDJ Damašek a VDJ Vysoká).

4.6.2 Odkanalizování

Kanalizační systém v mikroregionu je částečně vybudován pouze ve městě Město Albrechtice a v obcích Osoblaha a Třemešná. V ostatních obcích mikroregionu není kanalizační síť vůbec vybudována. Rozvoj kanalizační sítě je dán Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Moravskoslezského kraje. Správa a provoz u zbudovaných kanalizací je zajišťován vlastníkem (Město Albrechtice resp. obec Osoblaha a Třemešná).

Pouze u Města Albrechtice dochází k další výstavbě a obnově kanalizační sítě.

4.6.3 Zásobování plynem

Obce mikroregionu Osoblažsko nejsou zásobeny zemní plynem. Pouze Město Albrechtice má plynovod a částečně je zemní plyn rozveden i v obci Třemešná.

Smluvním dodavatelem zemního plynu pro město Město Albrechtice je RWE, a. s., která má oblastní pobočku pro obce mikroregionu v Opavě.

4.6.4 Zásobování teplem

Zásobování teplem je ve všech obcích zajištěn individuálními zdroji. Pouze ve městě Město Albrechtice a částečně v obci Třemešná je využíván rovněž zemní plyn prostřednictvím systému domovních a blokových kotelen na zemní plyn. Nároky na vytápění se postupně v důsledku zlepšování tepelně-izolačních vlastností budov (revitalizace, zateplování) snižují.

4.6.5 Zásobování elektrickou energií

Zásobování elektrickou energií obcí mikroregionu je zajištěno energetickou společností ČEZ, a. s.

Shrnutí

- **Mikroregion leží na důležitém silničním tahu I/57.**
- **Dochází k nárůstu zatížení komunikací v mikroregionu.**
- **Nutnost oprav a rekonstrukcí komunikací v mikroregionu.**

- **Autobusová doprava je plně integrována, možná je optimalizace časové návaznosti spojů.**
- **Železnice má v současnosti pro mikroregion velký význam zejména v rámci cestovního ruchu, není součástí systému integrovaného systému.**
- **V mikroregionu jsou průběžně budovány cyklistické stezky.**
- **Dostatečná kapacita zdrojů i rozvodu pitné vody. Nutnost napojení všech obcí na skupinový vodovod.**
- **Kanalizační síť je pouze částečně vybudovaná v Městě Albrechtice a v obci Osoblaha.**
- **Nutnost postupné obnovy rozvodů VaK.**
- **V mikroregionu (vyjma Města Albrechtice) není provedena plynofikace jednotlivých členských obcí.**

5 Občanská vybavenost

Do této kapitoly je zařazena infrastruktura poskytující služby obyvatelům Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska, případně jeho nejbližšímu okolí. Řadíme zde:

- vzdělávací zařízení (školy a školská zařízení),
- zařízení sociální péče,
- zařízení zdravotní péče.

5.1 Vzdělávací zařízení

V Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska jsou zastoupeny především mateřské školy a základní školy, nachází se zde také jedna střední škola.

5.1.1 Mateřské školy

Předškolní vzdělávání dětí zajišťují na území Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska tyto mateřské školy:

Tabulka 12: Počet mateřských škol nacházejících se v mikroregionu

Obec	Název zařízení	Kapacita
Dívčí Hrad, Bohušov, Hlinka	Mateřská škola Dívčí Hrad s odloučenými pracovišti Hlinka a Bohušov	60 dětí
Město Albrechtice	Mateřská škola Město Albrechtice	110 dětí
Osoblaha	Mateřská škola Osoblaha	90 dětí
Slezské Rudoltice	Základní škola a mateřská škola Slezské Rudoltice	20 dětí
Třemešná resp. Liptáň	Základní škola a mateřská škola Třemešná s odloučeným pracovištěm Mateřská škola Liptáň	71 dětí
Vysoká	Mateřská škola Vysoká	20 dětí

Zřizovateli těchto mateřských škol jsou obce.

5.1.2 Základní školy

Základní vzdělávání zajišťují na území Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska následující základní školy

Tabulka 13: Počet základních škol nacházejících se v mikroregionu

Obec	Název zařízení	Počet tříd	Počet žáků	Počet učitelů
Město Albrechtice	Základní škola Město Albrechtice, Opavická 1	17	356	23
	Základní škola Město Albrechtice, Hašlerova 2	.	105	9
	Základní umělecká škola Město	.	200	.

	Albrechtice, Tyršova 1			
Osoblaha	Základní škola Osoblaha	12	264	23
Slezské Rudoltice	Základní škola a mateřská škola Slezské Rudoltice	2	44	4
Třemešná	Základní škola a mateřská škola Třemešná	.	.	.

Obě základní školy ve Městě Albrechticích, základní škola v Osoblaze a základní škola v Třemešné jsou úplnými základními školami, tzn., probíhá zde výuka 1. i 2. stupně. Základní škola ve Slezských Rudolticích je neúplnou základní školou a výuka zde probíhá pouze na úrovni 1. stupně. Průměrný počet žáků ve třídách je 23, výjimku tvoří základní škola v Třemešné, kde je počet dětí ve třídě nižší (14) a výuka probíhá formou bloků, ve kterých jsou 2 vyučovací hodiny spojeny s využitím tvořivých prvků i s waldorfskou pedagogikou.

5.1.3 Střední školy

V Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska se nachází pouze jedna střední škola a to **Střední škola zemědělství a služeb, Město Albrechtice**. Škola nabízí obory směřující do oblasti zemědělství, krajiny tvorby, obnovy venkova a služeb. Škola je zařazena do Trvalé vzdělávací základny Ministerstva zemědělství ČR a je zapojena do pilotního projektu MZe ČR vytvoření Moravskoslezského centra odborného vzdělávání pro rozvoj venkovského prostoru, jehož činnost je zaměřená na celoživotní vzdělávání v resortu zemědělství. Kapacita školy 440 žáků je ve školním roce 2009/2010 naplněna z 97 %.

5.2 Mimoškolní organizace

Základní umělecká škola Město Albrechtice – je zaměřena na výuku hudebních a tanečních oborů.

Integrační centrum Stonožka v Dívčím Hradě – asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí a jejich rodin.

Řada základních škol zajišťuje pravidelné aktivity v zájmových kroužcích a klubech určených pro děti a mládež.

5.3 Sociální zařízení a služby

Sociální služby jsou určeny lidem, kteří se v důsledku nepříznivého zdravotního stavu, vysokého věku nebo z jiných vážných důvodů ocitnou v nepříznivé životní situaci, ale také lidem, kteří by se do takovéto situace mohli dostat. Základním cílem je tedy zajistit všem těmto osobám pomoc a podporu prostřednictvím nabídky sociálních služeb a stanovit pravidla pro jejich poskytování.

Na Osoblažsku působí organizace, které poskytují různé druhy sociálních služeb:

1. **Slezská diakonie v Osoblaze** – Poradna rané péče o děti při středisku Benjamin – poskytuje podporu a pomoc rodinám s dítětem se zdravotním postižením od jeho narození do věku 7 let. Jedná se o děti s mentálním, pohybovým a kombinovaným postižením, děti předčasně narozené a děti s autismem.
2. **Help-in, o.p.s. Město Albrechtice** – pečovatelská služba pro cca 30 klientů, kapacita služby je závislá na zájmu klientů, v případě zájmu je možné navýšení o 100% (navýšení úvazku pracovníků).

3. **Harmonie Krnov, příspěvková organizace** – poskytuje celoroční pobytové služby lidem s mentálním postižením především Moravskoslezského kraje, ve věku od 18 let, bez omezení horní hranice věku, kteří vzhledem ke svému postižení nemohou žít ve svém přirozeném prostředí.
 - Chráněné bydlení pro lidi s mentálním postižením od 18 let, pracoviště Pod Hůrkou 20, 22, 26, 28, 30, Město Albrechtic. Kapacita služby – 24 klientů.
 - Chráněné bydlení pro lidi s mentálním postižením od 18 let, pracoviště P.Bezruč 4, Město Albrechtice. Kapacita služby – 20 klientů.
 - Domov pro osoby se zdravotním postižením pro lidi s mentálním postižením od 18 do 64 let, pracoviště B. Smetany 536/35, Město Albrechtice. Kapacita služby – 38 klientů. V dubnu 2010 došlo v rámci transformace sociálních služeb ke snížení počtu klientů, k 31. 5. 2010 činil jejich počet 23 klientů. Transformací má dojít ke snížení počtu klientů na 16 a přebudování této soc. služby na soc. službu chráněné bydlení.
 - Chráněné bydlení pro lidi s mentálním postižením od 18 let, pracoviště Krnovská 185/1, Město Albrechtice. Nově zřízená služba od dubna 2010 pro 11 klientů.
4. **Česká katolická charita** – Domov pro seniory, pro řeholní sestry a duchovní, pracoviště Úzká 106/1, Město Albrechtice. Kapacita služby – 58 klientů.
5. **Domov pro seniory Osoblaha, příspěvková organizace** – má kapacitu 79 lůžek a poskytuje 2 sociální služby:
 - **Domov pro seniory** – dolní hranice uživatelů tohoto domova je stanovena na 65 let. Posláním domova je podávat pomocnou ruku seniorům se sníženou soběstačností k zajištění aktivního a důstojného stáří v ohleduplném a příjemném prostředí.
 - **Domov pro seniory se zdravotním postižením** – hranice věku uživatelů je stanovena od 50 do 64 let. Posláním je podat pomocnou ruku dospělým osobám se zdravotním postižením k zajištění potřebné péče a k prožití důstojného života v ohleduplném a příjemném prostředí.

5.4 Zdravotnická zařízení a služby

Nejvýznamnější zdravotnické zařízení, které se nachází na území Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska, je Nemocnice Město Albrechtice, která je součástí Sdruženého zdravotnického zařízení Krnov, příspěvkové organizace. V samotném Městě Albrechtice se nachází Oddělení ošetrovatelské péče, které zabezpečuje všechny ošetrovatelské výkony na základě lékařské indikace. Dále se zde nachází léčebna dlouhodobě nemocných a od prosince 2009 také nová rehabilitační ambulance pro pacienty s poruchami pohybového aparátu i pro klienty k preventivní rehabilitaci pro zlepšení zdravotního stavu.

Obyvatelé Osoblažska mohou v případě nouze a naléhavých případů využívat služeb rychlé záchranné služby, která má stanoviště ve Městě Albrechtice a v případě potřeby dokáže zabezpečit a garantovat dojezdové časy pro území celého Osoblažska.

Shrnutí

- **Zastoupení především mateřských a základních škol, nachází se zde také jedna střední škola.**

- **Zastoupení pobytových, ambulantních i terénních sociálních služeb včetně poradenství.**
- **Nejvýznamnějším zdravotnickým zařízením je Nemocnice Město Albrechtice.**
- **Pokrytí území Osoblažska rychlou záchrannou službou.**

6 Kultura, sport a cestovní ruch

Vysoká kvalita životního prostředí na Osoblažsku má předpoklad k rozvoji cestovního ruchu, především v dosud málo narušeném prostředí Jeseníků. Nejen na Osoblažsku, ale v celém okrese Bruntál je nadprůměrné zastoupení zeleně a lesních porostů. Turisticky přitažlivé horské scenérie nabízí nedaleká CHKO Jeseníky.

Venkovská turistika představuje ideální způsob trávení volného času v přírodě, zvláště pro obyvatele průmyslových center. Lidé s velkým pracovním nasazením v dnešní době potřebují odpočívat především v příjemném prostředí přírody.

Samotný Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska má návštěvníkům určitě co nabídnout. Největším lákadlem je rozmanitá členitá krajina a široká síť turistických i cyklistických tras. Okolí je součástí Opavské pahorkatiny a Slezské nížiny. Na své si zde přijdou také milovníci přírody. Příroda je zde místy téměř neporušená. Milovníky kultury jistě potěší řada památek a pestrá historie celé oblasti. Mikroregion nabízí také rozmanité možnosti sportovního vyžití a rekreace. Najdeme zde několik koupališť i sportovní areály různého zaměření.

6.1 Kulturní památky a zajímavosti

Zřícenina hradu Fulštejn – ohromuje svými obrovskými rozměry. Hrad byl založen v polovině 13. století. Jednou ze zajímavostí, která se dochovala, je např. cca 202 m dlouhá hradba na západní straně hradu. Z historických pramenů vyplývá, že okolí hradu Fulštejn sloužilo v předminulém a minulém století jako romantické výletišť.

Zámek Dívčí Hrad – původně hrad z 13. století, který byl v druhé polovině 16. století přestaven na renesanční zámek.

Zámek Slezské Rudoltice – původně renesanční zámek, který byl v 18. st. přestaven do barokního stylu, tvořil významné kulturní a společenské centrum Slezska. Pravidelnými návštěvníky zámku byli např. skladatele Karel Ditters a Karel Hanke, král Bedřich nebo známý francouzský literát a filosof Voltaire. Kulturní charakter zámku přetrval až dodnes. V současné době se zde pravidelně konají vernisáže, výstavy, kulturní a společenské akce a samozřejmě prohlídky pro veřejnost.

Zámek Linhartovy – zámek byl vybudován v druhé pol. 16. století z linhartovské tvrze na renesanční sídlo. Za dobu své existence několikrát zchátral, ale od roku 2001 se stal majetkem Města Albrechtic a byl zrekonstruován. Na zámku se každoročně střídají nové expozice široké rozmanitosti zajímavé pro všechny věkové vrstvy.

Rozhledna Strážště nad Liptaní – tato rozhledna, která je vysoká 9 m a má 37 schodů nabízí turistům pohled na Opolskou nížinu v Polsku, dále na město Prudnik, při dobré viditelnosti je vidět továrny u Opole, pohled na celou Osoblažskou rovinu a při velmi dobré viditelnosti se nabízí pohled na nejvyšší vrchol Moravy Praděd (1 492 m.n.m.).

Kostel sv. Šebestiána v Třemešné – kostel z roku 1736, o kterém koluje pověst, že se v něm nacházejí ostatky sv. Benedikta z Nursie.

Kostel sv. Jiří v Pelhřimovech – jedná se raně gotický kostel ze 13. století, ze kterého se podařilo dochovat pouze ruina s ohradní zdí. Od roku 2001 však za pomoci dobrovolníků, jesenického Hnutí Duha a Moravskoslezského kraje dochází jeho obnově s cílem zde vytvořit centrum kultury budoucí obnovené vesnice.

Smírčí kříž v Bartulovicích – pochází ze 16. století a připomíná dávno zapomenutou vraždu švédského důstojníka v době třicetileté války. Tento kříž měl symbolizovat smír a politování nad touto vraždou, která byla pravděpodobně spáchána vesničany.

Židovský hřbitov v Osoblaze – jeden z nejvýznamnějších starých židovských hřbitovů s kvalitními náhrobky (asi 313 z původních 1200 ks) připomínajícími historii zdejší zaniklé židovské obce s četnými náhrobky ze 17. století.

Památník padlým v 1. světové válce – žulový památník z roku 1919 zdobený reliéfy a plastikami. Na bočních stěnách jsou umístěny jména padlých osoblažských občanů v 1. světové válce. Pomník je umístěn v Parku Osvobození v Osoblaze.

Eldorado v Hynčicích – nabízí unikátní ukázky lidového umění a tvořivosti. Návštěvníci se zde vrátí do doby pravěké mezi různé druhy dinosaurů a dalších ještěřů žijících v době dávno minulé. Mimo těchto obřích obyvatel Eldoráda jsou zde k vidění také pohádkové postavičky, současná zvířata, pravěká jeskyně atd.

Paličkovaná krajka – tato tradice patřila k regionu až do konce druhé světové války, kdy z Osoblažska odešli Němci a s sebou odnesli i tradiční vzory paličkované krajky. V současné době se tradice na Osoblažsku obnovila, probíhají zde kurzy paličkování a tvorbu místních paličkáček si lze prohlédnout např. v zámku ve Slezských Rudolticích.

6.2 Přírodní zajímavosti

Matějovická jeskyně – pseudokrasová jeskyně na břehu říčky Hrozová u obce Rusín, která vznikla v křídovém vápencovém pískovci. Je však velmi špatně přístupná.

Přírodní rezervace Velký pavlovický rybník – toto území má mimořádný význam jako refugium místní ornitofauny, je zastávkou tažných ptáků a hnízdiště vodních ptáků - žije zde cca 150 druhů ptáků, z toho je cca 1/5 chráněných, vyskytuje se zde také velký počet druhů obojživelníků (např. čolek obecný, skokan zelený, rosnička zelená).

Zámecký park v Linhartovech (arboretum) – na rozloze 6,9 ha nalezneme cenné dřeviny, staleté duby apod.

Přírodní rezervace Džungle – je území se zbytkem luhu se starými stromy a mokřady mezi řekami Hraniční potok a Prudník. Stromové patro tvoří především duby, lípy, habry a jasany. Tento zbytek tvrdého luhu přechází do druhotnějšího porostu olší. V mokřadech se nachází ostřice a rozsáhlé rákosiny.

Bludný balvan – nachází se nedaleko úzkokolejně tratě Osoblaha – Třemešná. Jedná se o bludný balvan ze severské jemnozrnné žuly s červenými živci, jehož stáří se odhaduje na cca 920 – 1010 milionů let, obvod má 567 cm a hmotnost cca 4,7 tuny. Patří k největším bludným balvanům na území ČR.

Obora ve Slezských Rudolticích – tvoří genofond ovocných odrůd, obora je určena pro chov černé a daňčí zvěře.

6.3 Sportovní atraktivity

Park Osvobození v Osoblaze – v tomto osoblažském parku se nachází koupaliště, tenisové kurty, hřiště pro kopanou, volejbalové hřiště a otevřené prostranství, na němž se pořádají různé kulturní akce.

Tenisové kurty v Osoblaze – v obci Osoblaha je silná tenisová základna. Kvalitní tenisové kurty včetně cvičné stěny jsou k dispozici i ostatním návštěvníkům, kteří do obce zavítají.

Víceúčelové sportovní hřiště u ZŠ v Osoblaze – hřiště bylo spolufinancováno a vybudováno v roce 2009 a slouží jak pro žáky ZŠ, sportovní spolky a sdružení, tak pro širokou veřejnost.

Tenisové kurty, beach volejbalové hřiště a fotbalové hřiště v Bohušově

Tenisové kurty ve Městě Albrechticích – dva antukové tenisové kurty se zázemím, cvičná stěna, šatny, sprchy a WC se nacházejí v malebném prostředí parku a blízko lesa.

Sportovní hala ZŠ Města Albrechtice – moderní sportovní hala s velkým sálem 40x20 m a gymnastickou tělocvičnou 10x22 m. Jsou zde tribuny pro 300 diváků, 4 šatny se sprchami, ošetrovna a hlasatelna s ozvučovací technikou. Hala je otevřena od pondělí do pátku vždy od 9 do 16 hodin.

Areál FK ve Městě Albrechticích – fotbalové hřiště s dobrým travnatým povrchem, tribunu a zavlažováním hrací plochy. V areálu místního FK se dále nachází nové víceúčelové sportovní hřiště, které slouží pro žáky ZŠ, sportovní spolky a sdružení a také pro širokou veřejnost.

Městské koupaliště Město

Albrechtice – venkovní bazény 33x18 a 10x5 m, voda vyhřívána slunečními kolektory, břehy bazénu jsou dlážděné, okolí travnaté. Provoz večerního koupání, v areálu je také hřiště, skluzavka, dětský koutek s brouzdalištěm, bufet, restaurace a prodejna potravin.

Fotbalové hřiště ve Slezských Rudolticích – fotbalové hřiště s travnatým povrchem v areálu zámeckého parku. Kromě zápasů místního fotbalového klubu se zde také pravidelně koná fotbalový Memoriál Achima Mavropulose.

Sportovní areál v Pitárně – areál tvoří fotbalové a tenisové hřiště TJ ČSSS Vysoká.



6.4 Cykloturistika

Pro příznivce cykloturistiky je po česko-polském příhraničí v okolí měst Krnov, Město Albrechtice, Osoblaha, Glubczyce, Glogówiek a Brantice zřízeno 220 km značených tras. Nabízí se zde projížďka svérázným a trochu zapomenutým krajem, možnost navštívení slezských zámků a zřícenin hradů a možnost seznámení se s památkami místní lidové a církevní architektury.

Polským územím, s bohatou církevní a rolnickou tradicí, přírodními parky, středisky vodní rekreace a městskými tržišti, cykloturisty provede trasa č. 34, kopírující hranici od Wierzchowic v blízkosti Opavy až po Glogówiek. Na české straně hranice na sebe navazují dvě cykloturistické trasy. Trasa č. 55 nabízí zříceniny strážních hradů, výhledy z úvalenské a cvilínské rozhledny, zachovalou jesenickou architekturu a přírodní zajímavosti, vedoucí až do lázeňského města Jeseník. Trasa č. 6116 prochází úrodným Osoblážskem s bohatou kulturní a společenskou historií, romantickými zámky a unikátní úzkorozchodnou železniční tratí. K vodním nádržím Slezská Harta a Kružberk vede trasa č. 503. Na trasách jsou umístěny informační tabule s mapami a podrobnou místní nabídkou. Směrové informační značení upozorňuje na dostupné služby a zajímavosti v blízkosti tras. Trasy jsou vhodné pro jízdu na horském nebo trekingovém kole. Vedeny jsou převážně terénem s nenáročným převýšením, po stávajících silnicích III. třídy, po místních a lesních cestách.

Cyklotrasa pro rodiče s dětmi

Trasa: Osoblaha – Bohušov – Dolní Povelice – Slezské Rudoltice – Pelhřimovy – Pískořov – Biskupice – Město Albrechtice – Třemešná

Délka: 20 km, velmi lehká trasa, nenáročný terén

Neznámým známým Osoblažskem

Trasa: Město Albrechtice – Pelhřimovy – Slezské Rudoltice – Dolní Povelice – Bohušov – Osoblaha – Hlinka – Sádek – Dívčí Hrad – Liptaň – Třemešná – Rudíkovy – Město Albrechtice

Délka: 47 km, lehká trasa vhodná pro všechny typy kol

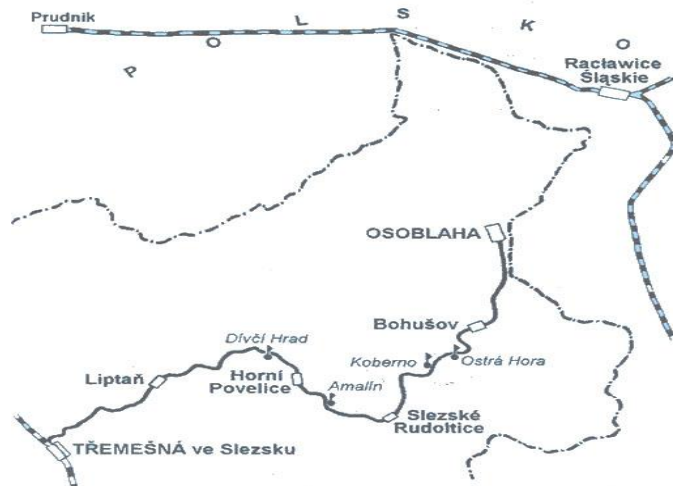
Cesta Pradědovou zemí

Trasa: Město Albrechtice – Hynčice – Holčovice – Karlovice – Vrbno pod Pradědem – Karlovice – Hošťálkovy – Linhartovy – Město Albrechtice

Délka: 62 km, náročná trasa, vhodná pro trekinková a horská kola

„Osoblažka“

V osoblažském výběžku při hranici s Polskem, se nachází unikátní trať Českých drah. Tato dráha je někdy neprávem opomíjená, a to i přesto, že se jedná o jedinou úzkorozchodnou železnici Českých drah s rozchodem kolejí 760 mm, vedoucí z Třemešné ve Slezsku do Osoblahy. Dráha byla uvedena do provozu v roce 1898. Nejvyšší dovolená rychlost vlaku je 40 km/hod., trať má 4 mosty a 102 oblouků, z nichž 24 je o poloměru 100 m a menší. Nejmenší poloměr je 75 m. Délka trasy úzkokolejného vláčku je 20 km.



Provoz Osoblažky zajišťují České dráhy motorovými lokomotivami. V letní sezóně je provoz na trati zajištěn vlaky Slezských zemských drah vedené parní nebo historickou motorovou lokomotivou. Osoblažka neslouží pouze turistům, ale také zdejším obyvatelům pro osobní přepravu. Jedná se o významnou turistickou atrakci mikroregionu s více než stoletou tradicí.

Shrnutí

- **Vysoká kvalita životního prostředí s malebnými přírodními scenériemi.**
- **Rozsáhlá síť cyklostezek s napojením na trasy v Polsku.**
- **Výskyt zajímavých přírodních atraktivit.**
- **Dostatečné možnosti sportovního vyžití.**

- **Unikátní turistická atraktivita v podobě úzkorozchodné železniční tratě.**

7 Výsledky z dotazníkového šetření

7.1 Vyhodnocení průzkumu názorů obyvatel

Úvod

Pro potřebu vytvoření Strategického plánu rozvoje Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska proběhl průzkum názorů obyvatel tohoto mikroregionu. Cílem průzkumu bylo získat názory a informace od občanů, kteří zde žijí. Průzkum byl proveden metodou dotazníkového šetření a probíhal zejména formou terénního šetření, kdy tazatelé dotazovali občany přímo. Průzkum probíhal v období března – dubna 2010. Dotazníkové šetření mezi občany mikroregionu bylo negativně ovlivněno nízkou angažovaností obyvatel, což může zapříčinit nižší vypovídací hodnotu výsledků.

BLOK IDENTITA S OBCÍ

Největší část oslovených respondentů uvedla jako místo svého bydliště město Albrechtice (31 %), dále Liptaň (14 %), Dívčí Hrad (14 %) a Slezské Rudoltice (14 %). Téměř polovina oslovených obyvatel Osoblažska zde žije již od svého narození (44 %). Při vyslovení názvu jejich obce se nejvíce lidem nejčastěji vybaví fotbalové hřiště, škola a úzkokolejka. Návštěvě, která na Osoblažsku nikdy nebyla, se nejvíce respondentů chlubí přírodními zajímavostmi v okolí (32 %) a hrady, zámky a památkami (24 %). Více než polovina oslovených obyvatel Osoblažska by se nikdy nepřestěhovala do jiné obce mikroregionu, do jiné části MSK, do jiného kraje ani z ČR (58 – 75 %). Téměř polovina respondentů si myslí, že situace v obci, kde žijí, zůstala v posledních letech stejná (47 %) nebo se zlepšila (35 %).

BLOK OBČANSKÉ SPOKOJENOSTI

Bezmála všichni respondenti si myslí, že v jejich obci neexistuje dostatečná nabídka pracovních míst (95 %). Největší nedostatek respondenti pociťují v oblasti služeb a kulturního vyžití. Názory na možnost podílení se na kulturním a sportovním dění v obci jsou téměř vyrovnané – 57 % si myslí, že se na tomto dění podílet nemohou a 43 % že mohou. Ze zdravotnických služeb chybí stomatologové (73 %) a lékárny (62 %). Stomatologové jsou také na prvním místě z hlediska četnosti uváděných zdravotnických zařízení, která obyvatelé Osoblažska postrádají. S počtem zařízení a poskytovanými sociálními službami není spokojeno 63 % respondentů. Nedostatek možností pro aktivní využití volného času pociťuje 68 % dotázaných. Téměř všichni obyvatelé Osoblažska se v místě, kde žijí, cítí bezpečně (92 %). Přístup k internetovému připojení mají téměř všichni obyvatelé Osoblažska. Rovněž mají také přístup ke kabelovému nebo satelitnímu TV vysílání. Z hlediska bytové problematiky je na Osoblažsku nedostatečný počet obecních bytů (73 %) a byty jiných vlastníků jsou cenově nedostupné (75 %). Větší polovina respondentů se dále domnívá, že na Osoblažsku nejsou vhodné podmínky pro podnikání (62 %), ale současně uvedli, že překážkou v zahájení jejich vlastní podnikatelské činnosti je nechuť podnikat (37 %) a nedostatek kapitálu (35 %).

BLOK ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Stav ovzduší (94 %), vodních toků a ploch (68 %), půd (95 %) a veřejné zeleně (80 %) je na Osoblažsku dobrý. Obyvatelé Osoblažska jsou také spokojeni s údržbou veřejných prostranství (68 %). Kvalita pitné vody z veřejného vodovodu zůstala za poslední dva roky stejná (56 %), se zajištěním svozu a likvidací odpadů jsou respondenti spokojeni (90 %). Více než polovina respondentů se zajímá o životní prostředí obce (59 %) a pro zlepšení životního prostředí nejčastěji třídí odpad (70 %).

BLOK ROZVOJ OBCE

Téměř polovina respondentů uvedla, že se jejich obec v posledních deseti letech rozvíjela (48 %) nebo stagnovala (35 %) a do budoucna očekávají obdobnou situaci – rozvoj (42 %), stagnace (36 %). Nejdůležitější oblastí, kde by měly být nejvíce směřovány finanční prostředky je: na prvním místě snižování nezaměstnanosti, na druhém místě podpora malého a středního podnikání a na třetím

místě rozvoj služeb a možností pro volný čas. Z oslovených respondentů ¾ neví o prioritách obce a o začlenění do jiných správních celků a výhodách členství v těchto celcích (75 %).

BLOK SAMOSPRÁVA A STÁTNÍ SPRÁVA

Následující hodnoty jsou očištěny o respondenty, kteří se nevyjádřili.

Práce úředníků je dotázanými občany Osoblažska nejčastěji hodnocena jako dobrá (46 %), činnost policie také jako dobrá (45 %), údržba silnic, chodníků a přístupových cest špatná (35 %) nebo dostatečná (32 %), vydávání povolení, licencí apod. (55 %), zásobování vodou, elektrickou energií, palivy (plynem) a teplem (60 %), odvoz odpadů jsou dobré (58 %) a informovanost o práci samosprávy je také dobrá (42 %).

Nejvíce informací o práci samosprávy a dění v obci se respondenti nejčastěji dozvídají z úřední desky (44 %). Větší polovina dotázaných se cítí dostatečně informována o aktivitách a záměrech obce (57 %), zbylí ne (43 %). Vlastní aktivitu při získávání nových informací vyvíjí pouze 23 % dotázaných a z toho 19 % navštěvuje besedy a 26 % se účastní zasedání zastupitelstva.

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA RESPONDENTA

V rámci dotazníkového šetření nebyli dotazováni občané mladší 15 let. Nejpočetnější zastoupení mají respondenti ve věku od 36 do 45 let (23 %), dále od 46 do 55 let (22 %), od 26 do 35 let (19 %), od 15 do 20 let (15 %), od 21 do 25 let (10 %), od 56 do 65 let (7 %) a respondenti ve věku 66 let a více (4 %). Rozdělíme-li respondenty dle pohlaví, zjistíme, že 66 % tvoří ženy a zbylých 34 % muži. Nejčastěji uváděným nejvyšším dosaženým vzděláním je vzdělání střední bez maturity (38 %) a úplné střední s maturitou (37 %). 48 % respondentů uvedlo, že jsou zaměstnaní nebo podnikají, 37 % nepracuje (studenti, osoby v domácnosti, na rodičovské dovolené apod., důchodci) a zbylých 15 % je tvořeno nezaměstnanými uchazeči o zaměstnání.

7.2 Vyhodnocení průzkumu podnikatelského prostředí

Úvod

Pro potřebu vytvoření Strategického plánu rozvoje Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska proběhl mezi zde působícími podnikatelskými subjekty průzkum podnikatelského prostředí. Cílem průzkumu bylo získat užitečné a věrohodné informace od těch, kteří investují a vytvářejí pracovní příležitosti v tomto mikroregionu. Průzkum odráží souhrnné názory podniků ve sledované oblasti. Průzkum byl proveden metodou dotazníkového šetření, v rámci něhož měly podnikatelské subjekty možnost tento dotazník vyplnit. Průzkum probíhal v období březen – duben 2010.

Otázky byly koncipovány tak, aby bylo možné kromě identifikace firem a jejich podnikatelských činností zjistit také názory na podnikatelské prostředí, vliv Evropské unie, pracovní sílu a samosprávu. Otázky dotazníku byly proto rozděleny do 6 tematických bloků.

Aby byly zajištěny úplné a upřímné odpovědi, byli dotázaní ujištěni, že závěrečná zpráva nebude obsahovat odkazy na konkrétní podniky při analýze dat, a že vyplněné dotazníky zůstanou důvěrné. Pojetí dále uvedeného vyhodnocení tuto zásadu respektuje.

BLOK IDENTIFIKACE FIRMY

Největší část oslovených firem má své sídlo v Liptani (22 %), dále ve Městě Albrechticích (11 %), Třemešné (11 %), Dívčím Hradě (11 %), Rusíně (8 %), Hlince (8 %), Vysoké (7 %), Slezských Pavlovicích (7 %), Slezských Rudolticích (7 %) v Osoblaze (4 %) a v Bohušově (4 %). Téměř všichni respondenti jsou fyzickými osobami (96 %). Převažujícím odvětvím provozované činnosti je obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu (28 %), zemědělství, myslivost a lesnictví (27 %) a ubytování, stravování a cestovní ruch (21 %). Nejvíce z oslovených podnikatelů začalo provozovat svou podnikatelskou činnost v letech 1999 – 2003 (25 %), 1990 – 1993 (21 %), 2009 – 2010 (21 %), 2004 – 2008 (17 %) a 1994 – 1998 (16 %). V žádném z oslovených podniků není účast zahraničního investora. Z hlediska počtu zaměstnanců respondenti převážně uvedli do 10 (95 %), zbylí mají 11 – 49 zaměstnanců (5 %).

BLOK PODNIKATELSKÁ ČINNOST

Jako nejčastější faktor, který nejvíce omezuje a negativně působí na současný a budoucí vývoj podnikání, byla uvedena ekonomická situace v regionu, na druhém místě současná ekonomická situace v ČR a na třetím místě cena práce a dostupnost financí / úvěrů. Co se týče pozemků a objektů v Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska, které jsou využitelné pro podnikání, byly respondenty označeny jako spíše nedostatečně vybavené infrastrukturou, spíše nevhodně lokalizovány a spíše nevyhovující. Více než polovina dotázaných nemá v nejbližších letech v plánu rozšíření firmy (59 %) a téměř všechny firmy neuvažují o přesunutí firmy mimo Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska (96 %). Ze zbylých 41 % firem, které rozšíření v plánu mají, bude větší polovina rozšiřovat stávající prostory firmy v mikroregionu (56 %) a ¼ má v plánu vystavět nové sídlo firmy „na zelené louce“ mimo mikroregion (25 %). Investice jsou převážně plánovány mezi lety 2011 a 2012 a to ve výši do 500 000 Kč a předpokládají vytvoření 1 – 5 nových pracovních míst. Projektové záměry firem jsou nejčastěji ve stádiu idey nebo studie. Větší část respondentů se domnívá, že existují faktory, které jim brání v rozšíření firmy nebo v realizaci jejich podnikatelského záměru (61 %). Bez dotací by bylo schopno realizovat svůj projekt pouze 29 % oslovených firem. Žádná ze zúčastněných firem nepředpokládá, že by mělo v nejbližší době v jejich firmě dojít k významnému utlumení nebo dokonce ukončení činnosti.

BLOK PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Při hodnocení místního podnikatelského prostředí byla geografická poloha hodnocena negativně (44 %), dopravní napojení neutrálně (48 %) a negativně (44 %), dodavatelsko-odběratelské vztahy neutrálně (44 %) a pozitivně (39 %), kupní síla obyvatel negativně (83 %), úroveň rozvinutosti podnikatelských sítí negativně (52 %) a zásobování vodou, plynem a teplem také negativně (65 %). Většina klíčových dodavatelů dotázaných firem je z Moravskoslezského kraje (74 %) a z Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska (15 %), jakožto i odběratelů / zákazníků (MSK 43 %, M-SOO 32 %).

BLOK PRACOVNÍ SÍLA

Pracovní síla je místními podniky chápána jako spíše dostupná, nepřiliš drahá a spíše kvalifikovaná. Dobře jsou firmami hodnoceny odborné znalosti a dovednosti zaměstnanců firem (65 %), produktivita práce (56 %), pracovní morálka (56 %) i loajalita s firmou (44 %). Žádná z oslovených firem nechystá v nejbližším období propouštění zaměstnanců. Platy vedoucích pracovníků se nejčastěji pohybují v rozmezí od 26 000 Kč do 30 000 Kč, platy THP, kvalifikovaných i nekvalifikovaných dělníků od 10 000 Kč 15 000 Kč.

BLOK VLIV EVROPSKÉ UNIE

Očekávání v souvislosti s členstvím ČR v EU je hodnoceno jako neutrální (54 %) a pozitivní (33 %). Celých 38 % dotázaných zatím nikdy nevyužilo možnosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU, dalších 24 % nemá informace o možnostech čerpání těchto financí, 24 % se v budoucnu vůbec nechystá možnosti čerpání těchto prostředků využít a pouze 14 % již má zkušenosti s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů EU. Za nejdůležitější přínos plynoucí z členství ČR v EU je spatřován přístup na velký trh zboží bez vnitřních překážek, na druhém místě jednotná a levnější celní, technická a daňová administrativa a na třetím místě účast v programech EU. Naopak za největší ohrožení v souvislosti s naším členstvím v EU jsou na prvním místě nejčastěji označeny náročné požadavky evropských norem, na druhém místě ztráty výhody nižších cen a na třetím místě růst ceny práce.

BLOK SAMOSPRÁVA

Propagace Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska a místních aktivit je dle respondentů spíše dobrá (61 %), údržba silnic je špatná (55 %), likvidace odpadů je spíše dobrá (86 %), činnost policie je také spíše dobrá (73 %), podpora podnikatelů je špatná (55 %), nabídka pozemků je spíše dobrá (71 %) a správní řízení je spíše dobré (77 %). Všichni dotázaní si myslí, že informace o rozvojových plánech, dále společná propagace, inkubátor pro malé podniky, zvýhodněný pronájem, podpora při získávání zakázek, součinnost při vzdělávání, dotace na rozšíření podnikatelské činnosti, účast podniků na strategii i budování průmyslových zón, jsou důležitými aktivitami. Většina respondentů zhodnotili komunikaci s místními úřady jako vstřícnou (67 %).